

(i) Printed Pages : 4 Roll No.

(ii) Questions : 14 Sub. Code :

0	5	6	1
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	6
---	---	---	---

**B.A./B.Sc. (General) 6th Semester
(2054)**

**ADVERTISING SALES PROMOTION AND
SALES MANAGEMENT (In all Mediums)**

Paper : VI – Sales Promotion & Public Relations-II

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 100

Note :— Attempt *four* short answer type questions from Section-A. Each question will carry 5 marks. Attempt *two* questions each from Sections-B and C respectively. Each question will carry 20 marks.

SECTION—A

1. Discuss the forms of sales promotion.
2. Difference between sales promotion and public relations.
3. POP.
4. Explain Handouts and Leaflets.
5. Write a short note on special events.
6. Discuss the similarities of publicity and public relations.

SECTION—B

7. Discuss the role of sales promotion in the marketing mix. What are the various types of sales promotion techniques ?
8. Define how sales promotion affects sales. Illustrate with an example.
9. Evaluate samples and premium as tools of sales promotion.
10. List and explain the use of various consumer promotion tools in sales promotion.

SECTION—C

11. Define the term public relations and discuss its growing importance and role in marketing.
12. "Press Conferences are important tools of public relations." Comment.
13. Explain the role of public relations in the marketing mix. Explain the advantages of using internet for conducting successful public relations activities.
14. (a) Explain the legislative control on sales promotion in India.
(b) What are the legal issues involved in public relations ?

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- खण्ड-क में से चार लघुउत्तरीय प्रश्नों का उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न 5 अंक का होगा। खण्ड-ख और खण्ड-ग में से क्रमशः दो-दो प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न 20 अंक का होगा।

खण्ड-क

1. विक्रय संवर्धन के प्रकारों पर चर्चा करें।
2. बिक्री संवर्धन और जनसंपर्क के बीच अंतर बताएं।
3. POP।
4. हैंडआउट्स और लीफलेट्स की व्याख्या करें।
5. विशेष आयोजनों पर एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखें।
6. प्रचार एवं जनसंपर्क की समानताओं पर चर्चा करें।

खण्ड-ख

7. विपणन मिश्रण में बिक्री संवर्धन की भूमिका पर चर्चा करें। बिक्री संवर्धन तकनीकों के विभिन्न प्रकार क्या हैं ?

8. परिभाषित करें कि बिक्री संवर्धन बिक्री को कैसे प्रभावित करता है। एक उदाहरण देकर स्पष्ट करें।
9. बिक्री संवर्धन के साधनों के रूप में नगूनों और प्रीग्रिम का भूल्यांकन करें।
10. बिक्री संवर्धन में विभिन्न उपभोक्ता संवर्धन साधनों के उपयोग की सूची बनाएं और समझाएं।

खण्ड-ग

11. जनसंपर्क शब्द को परिभाषित करें और विपणन में इसके बढ़ते महत्व और भूमिका पर चर्चा करें।
12. ‘प्रेस कॉन्फ्रेंस जनसंपर्क’ का महत्वपूर्ण साधन है। टिप्पणी करें।
13. विपणन मिश्रण में जनसंपर्क की भूमिका स्पष्ट करें। सफल जनसंपर्क गतिविधियों के संचालन के लिए इंटरनेट के उपयोग के लाभों की व्याख्या करें।
14. (a) भारत में बिक्री संवर्धन पर विधायी नियंत्रण की व्याख्या करें।
 (b) जनसंपर्क में कौनसे कानूनी मुद्दे शामिल हैं ?

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਭਾਗ-ਓ ਤੋਂ ਚਾਰ ਲਾਈ ਉੱਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ-ਆ ਅਤੇ ਇ ਤੋਂ ਕੁਮਵਾਰ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਰੂਪਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
3. POP।

4. ਹੈਂਡਾਊਟਸ ਅਤੇ ਲੀਫਲੈਟਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

7. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਵਿੱਕਰੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
8. ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਵਿੱਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਿੱਕਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।
9. ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
10. ਵਿੱਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਭੋਗਤਾ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਈ

11. ਪਬਲਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
12. “ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜਨਤਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹਨ।” ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
13. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਸਫਲ ਜਨਤਕ ਸੰਪਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
14. (a) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਕਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
(b) ਜਨਤਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ?